
METODICKÉ USMERNENIE K POSUDZOVANIU PODNIKU
V ŤAŽKOSTIACH PRI POSKYTOVANÍ POMOCI SPOLOČNOSŤOU
SLOVAK INVESTMENT HOLDING PROSTREDNÍCTVOM FINANČNÝCH
NÁSTROJOV FINANCOVANÝCH Z PROGRAMU SLOVENSKO

Verzia: 1
Október 2025

OBSAH:

1. ÚVODNÁ ČASŤ	3
1.1 VYBRANÉ POJMY.....	3
2. DEFINÍCIA PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH	4
3. POSUDZOVANIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH	5
KRITÉRIUM A.....	6
KRITÉRIUM B.....	7
KRITÉRIUM C.....	8
KRITÉRIUM D	8
KRITÉRIUM E.....	9
4. VÝNIMKY Z APLIKÁCIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH	13
5. HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY	14
5.1 HOSPODÁRSKA JEDNOTKA.....	14
5.2 HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY	15
6. MECHANIZMUS OVEROVANIA	17
6.1 PRVÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH	17
6.2 DRUHÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH	17

1. ÚVODNÁ ČASŤ

Toto metodické usmernenie je určené výhradne pre finančné nástroje, financované z Programu Slovensko¹, pri ktorých je poskytovateľom Slovak Investment Holding, a. s. (SIH), a z ktorých nie je možné podporiť podniky v ťažkostiach². Tento dokument vychádza z *Metodického dokumentu Riadiaceho orgánu pre Program Slovensko 2021 – 2027 č. 12: Metodické usmernenie k posudzovaniu podniku v ťažkostiach*³ vydaného riadiacim orgánom Programu Slovensko Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky dňa 12.4.2024 v aktuálnom znení a je prispôsobené na poskytovanie pomoci vo forme finančných nástrojov.

Cieľom metodiky posudzovania podniku v ťažkostiach uvedenej v tomto metodickom usmernení (ďalej len „metodika“) je poskytnúť informácie o tom, kedy sú, resp. nie sú, jednotlivé subjekty považované za podnik v ťažkostiach a o postupoch poskytovateľa/vykonávateľa (pozri vybrané pojmy v kapitole 1.1 ďalej) pri overovaní toho, či overovaný subjekt je podnikom v ťažkostiach⁴. Pojem subjekt na účely tejto metodiky znamená konečného prijímateľa.

Metodika je záväzná pre poskytovateľov/vykonávateľov zapojených do implementácie finančných nástrojov financovaných z Programu Slovensko, pri ktorých je poskytovateľom Slovak Investment Holding, a. s.. Predstavuje minimálny štandard, ktorý je možné dopĺňať a rozširovať v závislosti od špecifik poskytovateľov/vykonávateľov za podmienky dodržania súladu s nariadením Komisie (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkom 107 a 108 zmluvy⁵ v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 651/2014“) a Oznámením Komisie – Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (2014/C 249/01) (ďalej len „Usmernenie o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu“).

Metodika nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej zverejnenia na webovom sídle www.sih.sk.

1.1 VYBRANÉ POJMY

- hospodárska činnosť – skutočnosť, či podnik dosahuje alebo nedosahuje zisk (berúc do úvahy subjekty, ktoré nevznikli primárne za účelom dosahovania zisku) je pre účely posúdenia napĺňania, resp. nenapĺňania definície podniku v ťažkostiach, irelevantná. Jediným dôležitým kritériom je, či podnik vykonáva hospodársku činnosť⁶. Hospodárskou činnosťou je pritom každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovarov a/alebo služieb na trhu.

¹<https://eurofondy.gov.sk/program-slovensko/>

² Tzn. na poskytovateľov/vykonávateľov pomoci v prípade poskytovania nenávratného finančného príspevku sa neaplikuje; rovnako sa neaplikuje na finančné nástroje iné ako tie, ktoré spravuje Slovak Investment Holding, alebo ktoré nie sú financované z Programu Slovensko alebo sa na ne nevzťahuje povinnosť overovať podmienky podniku v ťažkostiach.

³ <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-specificke-pre-program-slovensko/>

⁴ Overovanie, či je subjekt podnikom v ťažkostiach, sa uplatňuje vždy, keď sa pomoc poskytuje podniku a z príslušného právneho základu vyplýva, že túto podmienku je potrebné overiť. V rámci takejto výzvy bude subjekt povinný preukázať, či je alebo nie je podnikom v ťažkostiach.

⁵ Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1-78

⁶ Bod 10, 2.1. Oznámenia Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01).

- konečný prijímateľ – subjekt podľa § 3 písm. n) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie
- podnik – subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob jeho financovania a bez ohľadu na to, či dosahuje zisk. Označenie konkrétneho subjektu za podnik teda plne závisí od povahy jeho činnosti. Viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenie, možno pokladať za subjekty tvoriace jednu hospodársku jednotku. Táto hospodárska jednotka sa potom pokladá za relevantný podnik.
- poskytovateľ/vykonávateľ – orgán podľa § 5 ods. 1 alebo podľa § 7 ods. 3 zákona o štátnej pomoci
- príjemca pomoci – subjekt podľa § 5 ods. 2 zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“).

Použitie jednotného čísla zahŕňa aj množné číslo a naopak. Odkazom na právny predpis sa redukuje text tejto metodiky z dôvodu prevencie nadbytočnosti.

2. DEFINÍCIA PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH

Na účely tejto metodiky je použitá definícia podniku v ťažkostiach podľa čl. 2 ods. 18 nariadenia (EÚ) č. 651/2014, podľa ktorej podnik v ťažkostiach je podnik, v súvislosti s ktorým sa vyskytne aspoň jedna z týchto okolností (v ďalšom texte sa na jednotlivé body tohto zoznamu odkazuje ako na kritériá A – E, prípadne aj E.I a/alebo E.II, alebo spolu ako na kritériá):

- A. V prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP, ktorý spĺňa podmienku uvedenú v článku 21 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a požiadavku rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybraným finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej upísaného základného imania. Ide o prípad, keď odpočet akumulovaných strát od rezerv (a všetkých ostatných prvkov, ktoré sa vo všeobecnosti považujú za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) má za následok negatívnu kumulovanú sumu, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť s ručením obmedzeným“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici (EÚ) č. 2013/34/EÚ⁷, a „základné imanie“⁸ zahŕňa, ak je to vhodné, akékoľvek emisné ážio.
- B. V prípade spoločnosti, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP, ktorý spĺňa podmienku z článku 21 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a požiadavky rizikových finančných investícií v nadväznosti na

⁷ SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

⁸ Pozri ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA EÚ z 27. januára 2022 vo veci C-347/20.

hlbkovú analýzu vykonanú vybratým finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej imania, ako je zaznamenané v účtovnej závierke spoločnosti. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe II k smernici (EÚ) č. 2013/34/EÚ.

- C. Keď je podnik predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo spĺňa kritériá domácich právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov.
- D. Keď podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.
- E. V prípade podniku, ktorý nie je MSP, keď za posledné dva roky:
 - I. účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu je vyšší než 7,5 a
 - II. pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu je nižší ako 1,0.

3. POSUDZOVANIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH

Podnik v ťažkostiach sa posudzuje podľa jednotlivých kritérií uvedených v kapitole 2 tejto metodiky. Subjekt, ktorý je podnikom, sa považuje za podnik v ťažkostiach, ak je ako podnik v ťažkostiach vyhodnotený aspoň v jednom z tých kritérií, ktoré sa na neho vzťahujú.

Kritériá A, B a E sa posudzujú za príslušné referenčné obdobie.

Pri určovaní referenčného obdobia sa:

- v prípade subjektov, ktoré sú účtovnou jednotkou⁹, používajú účtovné obdobia¹⁰ a
- v prípade subjektov, ktoré nie sú účtovnou jednotkou, používajú zdaňovacie obdobia¹¹.

Referenčné obdobie je:

- a) posledné účtovné obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré disponuje subjekt schválenou účtovnou závierkou (ďalej aj „bežné referenčné obdobie“) a účtovné obdobie predchádzajúce bežnému referenčnému obdobiu (ďalej aj „predchádzajúce referenčné obdobie“), ak ide o subjekt, ktorý je účtovnou jednotkou, alebo
- b) posledné zdaňovacie obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré subjekt predložil daňovému úradu daňové priznanie (ďalej aj „bežné referenčné obdobie“) a zdaňovacie obdobie predchádzajúce bežnému referenčnému obdobiu (ďalej aj „predchádzajúce referenčné obdobie“), ak ide o subjekt, ktorý nie je účtovnou jednotkou.

Rozhodný moment sa určuje v závislosti od procesnej fázy, v ktorej sa overenie vykonáva (bližšie uvádza mechanizmus overenia kapitola 6 tejto metodiky).

⁹ Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o účtovníctve“)

¹⁰ Podľa § 3 zákona o účtovníctve.

¹¹ Podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Rozhodným momentom na účely čestného vyhlásenia podľa kapitoly 6.1 je akýkoľvek deň po oznámení o otvorení možnosti poskytovania pomoci vo forme finančných nástrojov zverejnenom na webovom sídle poskytovateľa/vykonávateľa až do uzatvorenia operačnej zmluvy (pre vylúčenie pochybností vrátane dňa jej uzavretia).

Rozhodným momentom pre overenie ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 6.2 je deň poskytnutia pomoci podľa zákona o štátnej pomoci¹², teda deň nadobudnutia účinnosti operačnej zmluvy.

Schválenou účtovnou závierkou je pre účely tejto metodiky:

- v prípade subjektu, ktorý má povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna¹³ účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu schválená príslušným orgánom subjektu a uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zo všetkých uložených účtovných závierok subjektu schválená ako prvá. Ak nie je možné určiť, ktorá bola schválená ako prvá, bude subjekt vyzvaný na vysvetlenie. Ak subjekt ešte nemá žiadnu účtovnú závierku schválenú príslušným orgánom subjektu a neuplynula ešte zákonná lehota na schválenie žiadnej účtovnej závierky, postupuje sa pri ňom, ako v prípade subjektu, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku,
- v prípade subjektu, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna¹³⁶ účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zostavená prvá. Ak nie je možné určiť, ktorá bola zostavená prvá, bude subjekt vyzvaný na vysvetlenie.

Ak subjekt, ktorý nie je účtovnou jednotkou, predložil za referenčné obdobie daňovému úradu opravné daňové priznanie a/alebo dodatočné daňové priznanie, vychádza sa pri hodnotení podniku v ťažkostiach z posledného dodatočného daňového priznania, a ak také neexistuje, potom sa vychádza z posledného opravného daňového priznania.

Zdroj informácií pre posúdenie podmienok podniku ťažkostiach je závislý od vymedzenia v zmysle čl. 2 ods. 18 nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a od spôsobu účtovania podniku¹⁴, najmä:

- účtovná závierka a v nej obsiahnuté príslušné výkazy,
- daňová evidencia,
- ďalšie doplnujúce informácie od subjektu.

KRITÉRIUM A

Kritérium A sa uplatňuje najmä na:

- spoločnosť s ručením obmedzeným,
- akciovú spoločnosť/európsku spoločnosť,
- jednoduchú spoločnosť na akcie,
- štátny podnik,
- družstvo.

¹² Podľa § 5 ods. 1 zákona o štátnej pomoci.

¹³ Mimoriadna účtovná závierka je akceptovaná iba v prípadoch uzavretia účtovných kníh podľa §16, ods. 4, písm. c) a e) zákona o účtovníctve.

¹⁴ V systéme podvojného účtovníctva je zdrojom informácií predovšetkým súvaha a výkaz ziskov a strát.

Kritérium A sa interpretuje tak, že ak hodnota vlastného imania (obsahujúca napočítané všetky pozitívne aj negatívne položky, ktoré sa do výpočtu vlastného imania započítavajú) bude nižšia než polovica hodnoty základného imania (upraveného o prípadné emisné ážio), došlo hospodárením podniku k takým akumulovaným stratám, ktoré spôsobili, že došlo k strate, resp. prekryvu ½ základného imania podniku.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

$$\text{Vlastné imanie} < \frac{\text{Základné imanie} + \text{emisné ážio}}{2}$$

Toto kritérium sa posudzuje len za bežné referenčné obdobie.

KRITÉRIUM B

Kritérium B sa vzťahuje na také právne formy, ktoré povinne netvorí základné imanie a v ktorých niektorý člen/spoločník plne ručí za záväzky podniku. Jedná sa najmä o tieto právne formy^{15, 16}:

- verejná obchodná spoločnosť
- komanditná spoločnosť,
- fyzická osoba – podnikateľ.¹⁷

Kritérium B sa interpretuje tak, že ak akumulovaná strata je väčšia ako polovica hodnoty modifikovaného vlastného imania, došlo hospodárením podniku k zániku viac ako polovice jeho vlastného imania.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

¹⁵ Vysvetlenie Riadiaceho orgánu Programu Slovensko: Vzhľadom na znenie kritéria B v definícii nariadenia (EÚ) č. 651/2014 sa poukazuje na dovetky, ktoré sa nachádzajú tak v metodike českého PMÚ, ako aj metodike českého CKO v tomto duchu: „Kritéria A) a B) se nepřezkoumávají u MSP existujících méně než 3 roky (v případě podpory rizikového financování dle čl. 21 GBER méně než 7 let za uvedených podmínek).“ Čo sa týka vylúčenia európskeho hospodárskeho združenia, ktoré upravuje česká metodika, nemáme ho transponované do národného právneho poriadku a ak také má na Slovensku fungovať, funguje ako občianske združenie. Čo sa týka ďalších detailov, ktoré boli oproti českej úprave vylúčené, uvádzame, že sa držíme zoznamu zo smernice (EÚ) č. 2013/34/EÚ a znenia definície nariadenia (EÚ) č. 651/2014.

¹⁶ Vysvetlenie Riadiaceho orgánu Programu Slovensko: V súvislosti s ručením zakladateľov občianskeho združenia za záväzky združenia (obdobne to platí aj pre ZZPO podľa § 20i ods. 1 Občianskeho zákonníka) dávame do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 8Co/418/2015 z roku 2017, ktorý sa zaoberal posúdením zodpovednosti zakladateľov združenia za jeho záväzky na základe žaloby na náhradu škody a dospel k týmto záverom: „Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa zaoberal otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v danom spore, a správne, v zhode s právnymi závermi vyslovenými Krajským súdom v Bratislave v rozsudku zo dňa 30.03.2012, č.k. 9Co/139/2011-163, vychádzal z toho, že žalovaní v danom spore nie sú pasívne vecne legítimovaní, nakoľko ich nemožno stotožňovať s občianskych združením M.-S.-Š. U. K., ako samostatnou právnickou osobou odlišnou od členov združenia, pričom žiadny právny predpis neukladá členom združenia niesť zodpovednosť za záväzky združenia po jeho zániku. 7. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní argumentoval, že vzhľadom na ručenie členov občianskeho združenia za záväzky združenia po jeho zániku, ručia i žalovaní za záväzok občianskeho združenia M.-S.-Š. U. J. K. nahradiť mu škodu uplatnenú podanou žalobou v prejednávanej veci, odvolací súd sa s jeho závermi nestotožnil.“ Z hľadiska uvedenej formálnej logiky sa závery uplatňujú aj na mesto/obec, VÚC, RO, PO. Pri neziskových organizáciách by bolo treba vec osobitne preskúmať, lebo tých je viac foriem a sú aj rôzne regulované. Podobne uvažuje aj česká metodická úprava.

¹⁷ Vysvetlenie Riadiaceho orgánu Programu Slovensko k zaradeniu FO - podnikateľa pod toto overovacie kritérium je založené na tom, že aj z účtovných výkazov jednoduchého účtovníctva (výkaz ziskov a strán a výkaz o majetku a záväzkoch), ktoré nepozná podvojnú podvojnú účtovníctva, sa dá relatívne bezproblémovo identifikovať vlastné imanie podniku a výška čistého obchodného imania podľa ich definície z § 6 ods. 3 a 4 Obch. zákonníka.

$$\text{Akumulovaná strata} > \frac{\text{Modifikované vlastné imanie}}{2}$$

Akumulovaná strata je absolútna hodnota záporného výsledku súčtu výsledku hospodárenia za účtovné obdobie a výsledku hospodárenia minulých rokov.

Modifikované vlastné imanie je súčet vlastného imania a akumulovanej straty.

Ak súčet výsledku hospodárenia v bežnom účtovnom období a výsledku hospodárenia minulých rokov nie je záporné číslo, podnik sa podľa tohto kritéria nepovažuje za podnik v ťažkostiach.

Toto kritérium sa posudzuje len za bežné referenčné obdobie.

KRITÉRIUM C

Kritérium C sa uplatňuje na všetky podniky, na ktoré sa vzťahuje zákon o konkurze¹⁸ alebo zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy¹⁹.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- je na majetok resp. na samotný podnik:
 - začaté konkurzné konanie¹³, alebo
 - vyhlásený konkurz¹³, alebo
 - zastavené konkurzné konanie pre nedostatok majetku¹³, alebo
 - zrušený konkurz pre nedostatok majetku¹³, alebo
- je obec, mesto alebo samosprávny kraj v nútenej správe¹⁴, alebo
- je zriaďovateľ príspevkovej alebo rozpočtovej organizácie v nútenej správe¹⁴.

Ak existujú dôkazy o tom, že je podnik platobne neschopný¹³ alebo predĺžený¹³, posudzuje sa podľa tohto kritéria. Poskytovateľ/vykonávateľ je oprávnený dožiadať subjekt o príslušné doklady, dôkazy alebo prehlásenie, ak má pochybnosť o tom, že podnik môže byť platobne neschopný alebo predĺžený. Obdobne sa postupuje v prípade, ak je alebo sa javí byť splnená niektorá z požiadaviek oprávňujúca zavedenie nútenej správy.¹⁴

Podnik nesmie byť predmetom kolektívneho konkurzného konania ani nesmie spĺňať kritériá právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov.

Toto kritérium sa neviaže na žiadne referenčné obdobie.

KRITÉRIUM D²⁰

Kritérium D sa uplatňuje na všetky podniky, ak z tejto metodiky výslovne nevyplýva, že určitý podnik je z uplatnenia tohto kritéria vyňatý (pozri napr. kapitolu 4 tejto metodiky).

Kritérium D posudzuje, či podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu. Pomocou

¹⁸ Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁹ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁰ Neaplikuje sa na rozpočtové a príspevkové organizácie.

podľa predchádzajúcej vety sa rozumie pomoc, ktorú podnik dostal podľa Usmernenia o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo
- dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.

Toto kritérium sa neviaže na žiadne referenčné obdobie.

KRITÉRIUM E

Kritérium E sa uplatňuje na veľké podniky.

Kritérium E sa posudzuje za bežné referenčné obdobie a predchádzajúce referenčné obdobie.

Kritérium E sa ďalej člení na kritériá E.I a E.II. Tieto kritéria musia byť splnené kumulatívne, a to za obe referenčné obdobia.

Kritérium E.I nazývame miera zadlženosti podniku (MZ) a posudzuje účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu, ktorý sa určí nasledovne:

$$MZ = \frac{\text{Celkové záväzky podniku}}{\text{Vlastné imanie}}$$

Ide o ukazovateľ podniku na posúdenie miery zadlženosti podniku, ktorá sa počíta ako podiel celkových záväzkov podniku k hodnote vlastného imania podniku.

Celkové záväzky podniku na tieto účely zahŕňajú všetky dlhodobé ako aj krátkodobé záväzky, a to vrátane záväzkov z obchodného styku ako aj hodnotu bankových úverov a finančných výpomocí, ktoré podnik prijal. Pri subjektoch, ktorými sú štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie, mestá, obce, vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie, je pred započítaním záväzkov vyplývajúcich z transferov zo štátneho rozpočtu²¹ možné zohľadniť ich povahu z hľadiska ich vplyvu na hospodársku situáciu takéhoto subjektu.

Kritérium E.II nazývame úrokové krytie počítané z EBITDA (ÚK) a posudzuje pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu. EBITDA je hospodársky výsledok podniku za účtovné obdobie pred zdanením navýšený o nákladové úroky, odpisy a opravné položky. ÚK sa určí nasledovne:

$$\text{ÚK} = \frac{\text{EBITDA}}{\text{nákladové úroky}}$$

Podnik sa podľa kritéria E považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- MZ je v oboch referenčných obdobiach väčší ako 7,5, alebo MZ je v oboch referenčných obdobiach menší ako 0, alebo MZ je v niektorom referenčnom období väčší ako 7,5 a v druhom

²¹ Ide o položku súvahy "zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy", v rámci ktorej sa prejavujú aj bežné aj kapitálové transfery zo štátneho rozpočtu pre vymenované subjekty, ktoré tieto prijali na plnenie úloh štátu pri prenesenom výkone štátnej správy (vychádzajúc z usmernení MF SR v oblasti účtovníctva poskytnutých a prijatých prostriedkov štátneho rozpočtu podliehajúcich zúčtovaniu) a ktoré by v prostredí obchodných spoločností v zásade zodpovedali vlastným zdrojom financovania spoločností účtovaným na kapitálových fondoch, ktoré môžu byť tiež vratné.

referenčnom období menší ako 0. MZ sa považuje za väčší ako 7,5 aj v prípade, že ho nie je možné vypočítať z dôvodu, že vlastné imanie je rovné nule a

- ÚK je v oboch referenčných obdobiach menší ako 1.

Podnik sa podľa kritéria E nepovažuje za podnik v ťažkostiach, ak je hodnota nákladových úrokov v niektorom referenčnom období rovná nule. Dôvodom je, že v takomto prípade nemôžu byť splnené obe podkritériá v oboch referenčných obdobiach, pretože ukazovateľ ÚK nie je možné vypočítať (delenie nulou).

VYMEDZENIE VSTUPNÝCH ÚDAJOV

Tabuľka 1: Vstupné údaje pre jednotlivé výpočty

Vzor tlačív	Účtovná zvierka podnikateľov v podvojnóm účtovníctve UZPODv14_1	Účtovná zvierka mikro účtovnej jednotky UZMUJv14_1	Účtovná zvierka v jednoduchom účtovníctve UZFov14_1	Súvaha Úč ROPO SFOV 1 – 01 Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01	Účtovná zvierka neziskovej účtovnej jednotky v sústave podvojného účtovníctva UZNUJ_1	Účtovná zvierka neziskovej účtovnej jednotky v sústave jednoduchého účtovníctva UZNO_1	Daňová evidencia Daňové priznanie FO, typ B, IV oddiel
Celkové záväzky podniku	S_101	S_34	MaZ_20	S_126	S_074	MaZ_16	T1a_St2_R5
Vlastné imanie	S_80	S_25	MaZ_21	S_116	S_061	MaZ_17	T1a_St2_R1 + T1a_St2_R2 + T1a_St2_R3 + T1a_St2_R4 - T1a_St2_R5
Emisné ážio	S_85	doplňujúci údaj	-----	-----	-----	-----	-----
Základné imanie	S_81	S_26	-----	-----	-----	-----	-----
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	S_100	S_33	PaV_12				T1_St1_R10 + T1_St1_R13 - T1_St2_R10 - T1_St2_R13
Výsledok hospodárenia minulých rokov	S_97	S_32	-----				
Akumulovaná strata	S_100 + S_97	S_33 + S_32	PaV_12				Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie
Modifikované vlastné imanie	vlastné imanie + akumulovaná strata	vlastné imanie + akumulovaná strata	vlastné imanie + akumulovaná strata				vlastné imanie + akumulovaná strata
Odpisy	VZaS_21	VZaS_14	doplňujúci údaj	VZaS_030	VZaS_25	doplňujúci údaj	doplňujúci údaj
EBITDA	VZaS_56 + VZaS_49 + VZaS_21	VZaS_35 + VZaS_31 + VZaS_14	PaV_12 + NÚ + odpisy	VZaS_135 + VZaS_042 + VZaS_030	VZaS_75 + VZaS_19 + VZaS_25	PaV_26 + NÚ + odpisy	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie + NÚ + odpisy
Nákladové úroky	VZaS_49	VZaS_31	doplňujúci údaj	VZaS_042	VZaS_19	doplňujúci údaj	doplňujúci údaj

Vysvetlivky k Tabuľke 1

Označenie v jednotlivých bunkách tabuľky zložené z písmena/písmen, podčiarkovania a čísla označuje výkaz a číslo riadka, pričom:

Účtovné výkazy:

- S - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Súvaha“
- VZaS - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Výkaz ziskov a strát“
- MaZ - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Výkaz o majetku a záväzkoch“,
- PaV - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Výkaz o príjmoch a výdavkoch“,
Číslo za písmenom predstavuje príslušný riadok výkazu obsahujúci údaje na posúdenie.
- NÚ - nákladový úrok
Číslo za písmenom predstavuje príslušný riadok výkazu obsahujúci údaje na posúdenie.

Daňový výkaz - VI. oddielu daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby – typ B

- T1 - predstavuje tabuľku T1 daňového výkazu
- T1a - predstavuje tabuľka T1a daňového výkazu
- St- predstavuje stĺpec v príslušnej tabuľke
Číslo za písmenom predstavuje poradie stĺpca v tabuľke
- R- predstavuje riadok v príslušnom stĺpci
Číslo za písmenom predstavuje poradie riadku obsahujúceho údaje na posúdenie

Doplňujúci údaj – predstavuje údaj z účtovnej evidencie, ktorý sa nenachádza vo výkazoch účtovnej závierky

Uvedené parametre sa dosadzujú do vzorcov a vyhodnocujú podľa interpretácie uvedenej v kapitole 3.

Označenie zdroja údajov z účtovných závierok v Tabuľke 1 zodpovedá aktuálne platnému značeniu riadkov účtovných závierok, ktoré sa používajú pre účtovné obdobie začaté od 1. 1. 2015. Ak subjekt používa tlačivá účtovnej závierky podľa iného vzoru, použije tie riadky takéhoto iného vzoru alebo doplňujúcej evidencie, ktoré svojím obsahom zodpovedajú riadkom identifikovaným v Tabuľke 1. Označenia zdroja údajov z daňovej evidencie zodpovedajú aktuálne platnému značeniu daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby – typ B pre rok 2023.

Označenie zdrojov údajov v Tabuľke 1 predpokladá, že subjekt korektne vyplnil všetky relevantné riadky účtovnej závierky alebo daňového priznania. V prípade, že to tak nie je, môže poskytovateľ/vykonávateľ využiť aj iné riadky účtovnej závierky alebo daňového priznania, ak sa takýmto spôsobom dá identifikovať korektný vstupný údaj do výpočtu jednotlivých kritérií (ide najmä o prípady, kedy nie sú vyplnené identifikované súčtové riadky, ale sú vyplnené riadky, ktoré vstupujú do výpočtu príslušného súčtu).

V prípade, ak niektoré účtovné závierky obsahujú delenie údajov podľa príslušnosti k zdaňovanej a nezdaňovanej činnosti, na účely posúdenia znakov podniku v ťažkostiach sa použije súčet hodnôt za zdaňovanú a nezdaňovanú činnosť.

4. VÝNIMKY Z APLIKÁCIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH

Pri posudzovaní naplnenia podmienok podniku v ťažkostiach sa berie do úvahy aj informácia o veľkosti podniku a doby existencie MSP²² k rozhodnému momentu ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 3 tejto metodiky (resp. k rozhodnému momentu na účely čestného vyhlásenia, keď sa vykonáva prvá fáza overovania).

Veľkostná kategória podniku

Ak sa subjekt klasifikoval ako MSP²³, neaplikuje sa na tento prípad kritérium E.

Doba existencie MSP

V prípade, že je subjekt MSP, ktorý existuje k rozhodnému momentu kratšie ako 3 roky, tento subjekt sa neposudzuje podľa kritérií A, B a E. Doba existencie MSP sa pritom posudzuje na úrovni celého podniku, t. j. nie je rozhodujúca doba existencie dotknutého subjektu ako právneho subjektu, ale doba existencie podniku, ktorého súčasťou je dotknutý subjekt, pričom táto sa určí ako doba existencie najdlhšie existujúceho právneho subjektu, ktorý je súčasťou skúmaného podniku. V prípade, že podnik k rozhodnému momentu existuje aspoň 3 roky, ale právny subjekt, ktorý je predmetom overovania, existuje k rozhodnému momentu menej ako 3 roky a ešte neschvaľoval účtovnú závierku a neukladal ju v registri účtovných závierok, resp. ak nie je účtovnou jednotkou, ešte nepodával daňové priznanie neposudzuje sa tento subjekt podľa kritérií A, B a E (to neplatí pre podnik na úrovni hospodárskej jednotky).

Rizikové financovanie MSP

Pomoc vo forme rizikového financovania, MSP, ktorý spĺňa podmienku uvedenú v článku 21 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a požiadavku rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybraným finančným sprostredkovateľom.

Paušálne výdavky (v zmysle daňových predpisov)

V prípade podnikov, ktoré uplatňujú paušálne výdavky je nerelevantné posudzovanie kritérií A, B a E, keďže z vecnej podstaty týchto kritérií vyplýva, že sa na takýto typ podniku nevzťahujú alebo nemôže dôjsť k situácii, kedy by takýto podnik bol považovaný za podnik v ťažkostiach podľa týchto kritérií. Kľúčovým predpokladom pritom je, že takýto podnik nevedie evidenciu nákladov, ale jeho náklady sa určujú percentom z príjmov, t. j. takýto podnik nemôže dosiahnuť stratu. Takýto podnik tiež nevytvára základné imanie a nie je tiež možné určiť hodnotu „pasív“ takéhoto podniku, ktorá by sa dala klasifikovať ako základné imanie.

²² vznik podniku:

- dňom, ku ktorému bola spoločnosť zapísaná do obchodného registra (platí pri právnickej osobe),
- dňom ohlásenia živnosti alebo dňom doručenia koncesnej listiny (platí pri fyzickej osobe).

²³ V súlade s prílohou I nariadenia (EÚ) č. 651/2014

Výnimka podľa čl. 1 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 651/2014²⁴

Ak subjekt nebol v ťažkostiach k 31. decembru 2019, ale stal sa podnikom v ťažkostiach počas obdobia od 1. januára 2020 do 31. decembra 2021, je možné uvedenému subjektu poskytnúť pomoc podľa tejto schémy za splnenia všetkých nasledujúcich podmienok vyplývajúcich z výnimky, t. j. že:

- a) nebol podnikom v ťažkostiach k 31.12.2019;
- b) dostal sa do ťažkostí v období od 1.1.2020 do 31.12.2021;
- c) kontinuálne zostal v ťažkostiach až do roku poskytnutia pomoci (napr. ak má byť pomoc poskytnutá v roku 2025, posudzujú sa aj roky 2022, 2023 a 2024, ak sa podnik dostal do ťažkostí v roku 2021. V prípade, ak sa podnik dostal do ťažkostí v roku 2020, pri poskytovaní pomoci v roku 2025 sa posudzujú roky 2024, 2023, 2022 a 2021).

Tieto tri podmienky musia byť splnené súčasne, aby bolo možné uplatniť výnimku uvedenú v čl. 1 ods. 4 písm. c) druhej vete nariadenia (EÚ) č. 651/2014.

Ďalšie výnimky z aplikácie

Pre právne formy obec, mesto a VÚC je postačujúce zhodnotenie, či je/nie je takýto podnik v nútenej správe, keďže podmienky zavedenia nútenej správy sú prísnejšie než je spôsob výpočtu ukazovateľov podniku v ťažkostiach podľa údajov účtovnej závierky.

Pre právne formy obec, mesto, VÚC, príspevková organizácia, rozpočtová organizácia platí, že takéto subjekty v podmienkach SR nie sú spôsobilé na to, aby im bola poskytnutá pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu. Preto je aj vyhodnotenie takejto podmienky v uvedených prípadoch právnej formy irelevantné.

Pre právne formy obec, mesto, VÚC, príspevková organizácia, rozpočtová organizácia sa takisto neposudzuje podmienka podniku v ťažkostiach na skupine podnikov, keďže sa v praxi neočakáva, že táto právna forma bude pôsobiť na voľnom trhu v kooperácii s ostatnými materskými, alebo dcérskymi spoločnosťami, ktoré majú spoločný zdroj kontroly a ktoré konajú na trhu vzájomne organizovane.

5. HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY

Ak je subjekt súčasťou hospodárskej jednotky, aplikuje sa hodnotenie znakov podniku v ťažkostiach aj na túto hospodársku jednotku podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich kapitolách.

5.1 HOSPODÁRSKA JEDNOTKA

Hospodárskou jednotkou sú viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenia medzi sebou navzájom, čím vytvárajú jednu hospodársku jednotku, ktorá koná spoločne organizovane na trhu. Hospodárska jednotka má spoločný zdroj kontroly²⁵.

²⁴ Bližšie informácie k aplikácii uvedenej výnimky sú dostupné na webovom sídle <https://www.antimon.gov.sk/metodicke-umsmernenia-koordinatora-pomoci/?csrt=12320500861214691205#gber-vynimka-z-podniku-v-tazkostiach>

²⁵ Pozri často kladené otázky k Nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 a 108 zmluvy, otázka č. 5 zverejnené na: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/practical_guide_gber_en.pdf, pracovná verzia slovenského prekladu: <http://www.statnapomoc.sk/wp-content/uploads/2015/12/FAQ-GBER-1-cast1.pdf>

Ide o skupinu podnikov (členov skupiny) medzi ktorými existujú majetkové, finančné, právne, alebo iné vzťahy (väzby), ktoré umožňujú jednému zdroju dominantným spôsobom ovplyvňovať všetky podniky v takejto skupine.

Hospodárska jednotka sa zostavuje prostredníctvom vzťahov medzi právnickými osobami, ale aj prostredníctvom vzťahov fyzickej osoby, alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne (prepojenie podnikov cez fyzické osoby).

Pri určovaní hospodárskej jednotky nie je relevantné miesto výkonu činností, resp. sídlo jednotlivých podnikov tvoriacich hospodársku jednotku, t. j. do skupiny sa zaraďujú aj podniky mimo územia SR.

Keďže pre určenie skupiny podnikov je podstatný „spoločný zdroj kontroly“, nemali by sa sem zahŕňať také podniky, ktoré síce majú vzťah ku skupine (alebo naopak skupina má vzťah k podniku), avšak miera týchto vzťahov (napr. podiel na majetku alebo iné práva) neumožňuje skupine ovládať takýto podnik, alebo naopak. V bežnej praxi ide predovšetkým o vzťah dcérskej a materskej spoločnosti.

Vo všeobecnosti je pri vzniku pochybností, či konkrétny vzťah medzi jednotlivými členmi skupiny, vrátane zohľadnenia pôsobenia fyzických osôb, zakladá hospodársku jednotku alebo nie, rozhodujúca rozhodovacia prax Súdneho dvora EÚ²⁶ a v jej súvislosti aj rozhodovacia prax Európskej komisie.

5.2 HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY

Konsolidované údaje

Pri hodnotení znakov podniku v ťažkostiach na hospodárskej jednotke sa vychádza zo spoločných finančných (ekonomických) údajov hospodárskej jednotky ako celku, t. j. hodnotenie znakov sa vykonáva na základe konsolidovaných účtovných údajov.

Konsolidované údaje pritom nemusia v tomto kontexte predstavovať len údaje, ktoré sa konsolidujú za hospodársku jednotku podľa platnej legislatívy, ale aj konsolidáciu údajov za hospodársku jednotku „širšiu“, čo môže v praxi predstavovať skupinu právnych subjektov presahujúcu právne subjekty, ktoré sa v zmysle účtovných pravidiel konsolidujú v skupine.

Pokiaľ je hospodárska jednotka totožná so skupinou právnych subjektov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na úrovni skupiny na základe údajov konsolidovanej účtovnej závierky.

Pokiaľ nie je hospodárska jednotka totožná so skupinou právnych subjektov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na úrovni

²⁶ Konkrétne možno poukázať na viaceré rozhodnutia Súdneho dvora EÚ k pojmu podnik ako subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť nezávisle od svojho právneho postavenia a spôsobu financovania, pričom tento pojem treba chápať tak, že označuje hospodársku jednotku, ktorá sa z právneho hľadiska skladá z viacerých fyzických alebo právnických osôb. Uvedené vyplýva z konštantnej judikatúry, napr. vo veci T-643/20 Ryanair DAC proti EK, body 45 až 47, vo veci C-480/09 AceaElectrabel Produzione/EK, najmä body 47, 51 a 57 a ďalšie rozhodnutia uvádzané v skôr menovaných. Z hľadiska určenia postavenia fyzickej osoby ako podniku je kľúčovým rozsudok vo veci C-222/04 Casa di Risparmio di Firenze, body 111 až 117.

hospodárskej jednotky na základe osobitnej tzv. ad hoc konsolidácie údajov konsolidovaných a/alebo individuálnych účtovných závierok právnych subjektov tvoriacich hospodársku jednotku.

Subjekt, ktorý je materskou účtovnou jednotkou, ktorá nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, alebo je členom konsolidovaného celku, ktorého materská účtovná jednotka nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, je povinný zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku alebo zabezpečiť jej zostavenie materskou účtovnou jednotkou pre účely posúdenia kritérií podľa tejto metodiky.

Subjekt, ktorý je súčasťou hospodárskej jednotky, ktorá nepredstavuje konsolidovaný celok, alebo je širšia ako konsolidovaný celok, a nie je možné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, je povinný zostaviť spoľahlivé agregované finančné údaje za hospodársku jednotku, z ktorých bude možné posúdiť splnenie kritérií podniku v ťažkostiach. Takéto agregované finančné údaje sa potom považujú za konsolidované údaje podľa tejto metodiky.

Konsolidovaná účtovná závierka sa zostavuje podľa metód a zásad ustanovených v nariadení Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy (Ú. v. EÚ L 320, 29. 11. 2008) v platnom znení alebo podľa obdobných pravidiel platných pre materskú účtovnú jednotku podľa príslušných právnych predpisov.

Pokiaľ z objektívnych dôvodov nevie subjekt získať údaje pre vykonanie ad hoc konsolidácie alebo agregácie finančných údajov (napr. z dôvodu, že niektorý z členov hospodárskej jednotky takéto údaje odmieta poskytnúť, alebo sú údaje nepoužiteľné – napr. z dôvodu odlišného spôsobu vedenia účtovníctva v tretích krajinách a pod.) subjekt posúdi znaky podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky s určitou mierou neistoty. V tomto prípade je posúdenie znakov podniku v ťažkostiach vykonané v dobrej viere subjektu a vyhlásenie subjektu o hospodárskej jednotke sa považuje za vyhlásenie v dobrej viere.

Subjekt nesmie vyhlásením uviesť poskytovateľa do omylu. Vyhlásenie, že hospodárska jednotka nie je v ťažkostiach môže subjekt poskytnúť aj v prípade chýbajúcich údajov niektorých členov skupiny avšak len v prípade, ak aj bez týchto údajov možno odôvodnene predpokladať, že hospodárska jednotka nie je v ťažkostiach.

Subjekt sa považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- ako právny subjekt, je na základe svojich individuálnych údajov podnikom v ťažkostiach a/alebo
- hospodárska jednotka, ktorej je členom, je na základe konsolidovaných údajov podnikom v ťažkostiach.

Ak nie je splnená žiadna z podmienok uvedených v predchádzajúcom odseku, subjekt sa nepovažuje za podnik v ťažkostiach, a to ani v prípade, že niektoré iné právne subjekty, ktoré sú členom rovnakej hospodárskej jednotky ako dotknutý subjekt, sú na základe svojich individuálnych údajov podnikom v ťažkostiach.

6. MECHANIZMUS OVEROVANIA

Podmienka nebyť podnikom v ťažkostiach je overovaná vo viacerých fázach.

V závislosti od subjektov, ktorým sa poskytuje podpora vo forme finančného nástroja financovaného z Programu Slovensko zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja ako pomoc, poskytovateľ/vykonávateľ zvolí fázy a formu overenia podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach berúc do úvahy administratívne kapacity daného poskytovateľa/vykonávateľa.

Overovanie pozostáva z prvej a z druhej fázy overovania, ako sú ďalej špecifikované v rôznych situáciách, ktoré môžu nastať voči rôznym subjektom.

6.1 PRVÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH

Prvotnú identifikáciu toho, či subjekt spĺňa podmienku nebyť podnikom v ťažkostiach, subjekt vykoná sám so zohľadnením informácií uvedených v tejto metodike a podľa konkrétnych podmienok určených v schéme pomoci ²⁷ Subjekt zhodnotí, či napĺňa/nenapĺňa definície podniku v ťažkostiach. Poskytovateľ/vykonávateľ môže na tento účel poskytnúť subjektom „Test podniku v ťažkostiach“, ktorý v takomto prípade poskytovateľ/vykonávateľ pripraví. Vyplnenie „Testu podniku v ťažkostiach“ potom predstavuje pre potenciálneho príjemcu pomoci prvotnú rýchlu identifikáciu toho, či je podnikom v ťažkostiach.

Ako výstup vykonaného zhodnotenia podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach v prvej fáze overenia subjekt predkladá čestné vyhlásenie. Toto čestné vyhlásenie zahŕňa všetky kritériá uvedené v kapitole 2 tejto metodiky a zároveň skutočnosť, že subjekt nie je členom žiadnej hospodárskej jednotky, resp., že hospodárska jednotka, ktorej je členom, nie je podnikom v ťažkostiach.

Prvá fáza overovania prebieha pred poskytnutím pomoci, t. j. pred uzatvorením operačnej zmluvy, po oznámení o otvorení možnosti poskytovania pomoci vo forme finančných nástrojov zverejnenom na webovom sídle poskytovateľa/vykonávateľa, pri úkone smerujúcom k poskytnutiu pomoci podľa schémy pomoci.

6.2 DRUHÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH

Druhá fáza overovania podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach nastane následne po rozhodnom momente pre overenie ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 3. Overenie sa vykonáva povinne, vykonáva ho poskytovateľ/vykonávateľ, a to na základe údajov platných k rozhodnému momentu pre overenie ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 3.

Základom pre vyhodnotenie splnenia podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach je jeden alebo viacero dokumentov podľa toho, akou skutočnosťou sa zakladá rozhodný moment vo vzťahu k danému subjektu. V rámci overenia bude preto subjekt povinný predložiť údaje potrebné na vyhodnotenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach podľa ustanovení operačnej zmluvy a/alebo podľa schémy

²⁷ Štátnu pomoc iným spôsobom ako podľa schémy – teda štátnu pomoc ad hoc – SIH neposkytuje.

pomoci. Kritériá A, B a E poskytovateľ/vykonávateľ vyhodnotí na základe údajov dostupných v registri účtovných závierok, pričom vo vlastných postupoch stanoví, či pritom bude vyžadovať súčinnosť subjektu a v akej miere (rozsah údajov), resp. v akých úkonoch (pri základnom overení, resp. pri poskytnutí doplňujúcich údajov). Vo všeobecnosti možno konštatovať, že súčinnosť je vhodné zaviesť vtedy, keď dotknutá účtovná závierka nie je dostupná v registri účtovných závierok, nie je daná dostatočná miera detailu účtovnej závierky, existuje nejednoznačnosť overenia z dostupných údajov, existujú pochybnosti o pravdivosti čestného vyhlásenia. Všetky údaje, ktoré subjekt poskytne pre účely overenia a ktoré sa bežným spôsobom nedajú overiť, sa považujú za poskytnuté v dobrej viere a ak neexistujú odôvodnené pochybnosti, tak z nich poskytovateľ/vykonávateľ pri overení vychádza.

Postupom podľa tejto metodiky poskytovateľ/vykonávateľ overí splnenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach na úrovni právneho subjektu, a to u všetkých subjektov. Zároveň bude poskytovateľ/vykonávateľ vykonávať náhodnú vzorkovú kontrolu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky na základe vopred stanovených objektívnych kritérií²⁸. Na tento účel si od vybraných subjektov vyžiada doplňujúce údaje, najmä konsolidované údaje podľa kapitoly 5.2 tejto metodiky a informácie o štruktúre hospodárskej jednotky. Veľkosť vzorky pre overenie podmienky nebyť v ťažkostiach závisí od vyhodnotenia rizík vo vzťahu k posudzovanej skupine subjektov ako aj od administratívnych možností poskytovateľa/vykonávateľa.

Načasovanie overenia závisí od skutočnosti, kedy nastáva účinnosť operačnej zmluvy vo vzťahu k jej podpisu:

- a) v prípade, ak účinnosť operačnej zmluvy nastáva dňom podpisu tejto zmluvy, je potrebné overenie zrealizovať ešte pred podpisom operačnej zmluvy. V prípade, ak z overenia vyplynie, že potenciálny príjemca je k dátumu podpisu operačnej zmluvy podnikom v ťažkostiach, poskytovateľ/vykonávateľ operačnú zmluvu s týmto potenciálnym príjemcom nepodpíše;
- b) v prípade, ak účinnosť operačnej zmluvy nastáva až po dni podpisu tejto zmluvy, overenie je potrebné zrealizovať najneskôr pred úhradou prvého finančného plnenia (čerpania). V prípade, ak z overenia vyplynie, že potenciálny príjemca bol k dátumu podpisu operačnej zmluvy podnikom v ťažkostiach, poskytovateľ/vykonávateľ uplatní rozvázovaciu podmienku podľa písm. (iv) nižšie.

Všetky pojmy, definície a postupy určené v tejto metodike predpokladajú, že subjekt dodržiava ustanovenia platnej legislatívy. Na postupy, ktoré sú v rozpore s platnou legislatívou a údaje, ktoré sú výsledkom takýchto postupov, sa neprihliada, s výnimkou podľa nasledujúcej vety. Ak v dôsledku nedodržania ustanovení platnej legislatívy nie sú k dispozícii údaje, ktoré by inak boli k dispozícii (napr. nie je zostavená a/alebo zverejnená účtovná závierka napriek uplynutiu zodpovedajúcich lehôt), alebo nie sú vykonané požadované úkony (napr. nie je schválená účtovná závierka napriek uplynutiu lehoty na jej schválenie), bude posúdenie podniku v ťažkostiach vykonané až po vykonaní nápravy zo strany dotknutého subjektu.

Vo vzťahu k overeniu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach vo vzťahu ku konečnému prijímateľovi sa osobitne uvádzajú nasledovné skutočnosti:

²⁸ Objektívne kritéria pre náhodnú vzorkovú kontrolu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky stanovuje každý poskytovateľ/vykonávateľ samostatne pre projekty rovnakého, resp. obdobného typu.

- (i) rozhodujúcim právnym základom pre overenie je operačná zmluva. V prípade rozporu medzi operačnou zmluvou a inými dokumentami poskytovateľa/vykonávateľa, má prednosť operačná zmluva,
- (ii) konečný prijímateľ je povinný predložiť poskytovateľovi/vykonávateľovi údaje potrebné na overenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach podľa tejto podkapitoly 6.2 v prípade podľa:
 - písm. a) vyššie predtým, ako dôjde k podpisu operačnej zmluvy, respektíve
 - písm. b) vyššie do lehoty stanovenej v operačnej zmluve,
- (iii) k vykonaniu overenia musí dôjsť čo najskôr, a to vždy buď pred podpisom operačnej zmluvy, alebo pred prvým čerpaním pomoci, v závislosti od skutočnosti podľa písm. a) alebo písm. b) vyššie,
- (iv) v prípade, ak k overeniu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach dochádza až po podpise operačnej zmluvy, bude operačná zmluva obsahovať rozvázovacu podmienku jej účinnosti, z ktorej vyplýva, že doručením oznámenia poskytovateľa konečnému prijímateľovi o tom, že podľa overenia konečný prijímateľ ku dňu poskytnutia pomoci nespĺňa podmienku nebyť podnikom v ťažkostiach, operačná zmluva zaniká (bez potreby vykonania ďalšieho úkonu, napríklad odstúpenia od zmluvy alebo iného).